

Въ чистъ видъ, калайтъ поради мекостъта си не се употребява до толкова, както неговитѣ сплавоуе съ мѣдъта, оловото и пр.

Манганъ и рудитѣ му.

Слѣдъ желѣзото мангана е единъ отъ най-распространенитѣ тѣжки метали; нъ нарѣдко се намира въ значителни маси на едно мѣсто.

Нѣкои съединения на мангана се употребяватъ за вапцувание стькло на мораво.

Въ южный дѣлъ на Варненский окръгъ, се намира, споредъ Златарский (Период. списание, кн. III,) манганена руда въ доста дебели пластове. „Тази руда (манганитъ) се намира въ Кара-дере измежду Куру-къой и Абди-къой (Варненско). Кара-дере лѣжи источно, само четире километра отъ първото село и не далеко отъ Черното море. Пластоветѣ почти вертикално положени, се простиратъ отъ истокъ къмъ западъ. Тѣ сж раздѣлени съ многосложни, тънки като книга, шарени глинени слоеве, напоени съ манганова руда. Дебелината на руднитѣ жици много се измѣнява. Има ги 2—5 д. м. дебели. Въ тъмно-шарената глина, която на мѣсто има 1—1.5 метръ дебелина, намиратъ се тънки жилци. Рудата се не открива само тукъ; тя излиза и въ сѣверо-западно, на два километра отъ открититѣ жици, на една нива, която лѣжи 50 метра високо надъ главното мѣстонахождение.

Споредъ Златарский рудата доста изобилно се намира тука; тя може да се разработва и прѣнася твърдѣ лесно по море. Манганенитѣ руди играятъ важна роля въ стькларството; съ тѣхъ вапцуватъ стьклата мораво; въ грънчарството иматъ манганенитѣ руди практическо употребление.

Цвѣта на манганената руда е черножелѣзенъ.

Друга една манганена руда (псиломеланъ) се намѣри въ околността на Гебедже (Варненско); тукъ рудата се намира примѣсена съ желѣзенъ окисъ измежду пѣсчънитѣ камъни. Рудоносний камъкъ не се ограничава само на едно мѣсто: